

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 10. Febr. We środę pierwszą Kwadragesymalną Kárdynał IMé Porcia Mszą S. śpiewaną celebrował, na której 19. Kárdynałów było przytomnych, po nabożeństwie także Solennizant rozdawał popielec. Temu áktowi Oáiec S. *non aderat*, dla przypádey chirágy, nie mogąc nigdzie wychodzić, lecz teraz już *valere* zaczyna, iákoż záwczoráy trzemá Kárdynałom dáwał áudyencyá á po skończoney Kongregácii S. Oficij, dlugá z IchMi Pico, Corradini, Origo y Albani Kárdynałami miał Konferencyá. Ieszcze niewiedziéć, ieżeli *Beatissimus* będzie mógł promulgowány na przyszły poniedziałek Konfystorz, dla uczynienia IchMéiom Kárdynałom, respektem interessu terázniyszego Xięstw Parmy y Placencji, tudzież dla odebrania w tej mierze sentymentów S. Collegij y dyfferencya między Stolicą Apostolską á Dworem Turynskim zástać, odprawić. *In terea* iednak Kárdynał *Accoramboni* już stánąć z Biskupstwá swego d' Imola,

aby mógł byđć przytomny ná tymże Konfystorzu, y IMé P. Gráf de Gros Minister Krolá IMéi Sardynskiego, kuryera, ktorego miał wczoráy do Dworu swego wyprawić, zátrzymáć, aby mógł oráz *resultatum* przerzeczonego Konfystorzu Pryncypálowi donieść. IMé P. Posel Maltański dla nieistáteczney zimy wiádz swoy publiczny do dwóch Niedziel odłożył.

z Hiszpanii.

z Sewilij d. 3. Febr. Krolestwo IchMé z całą prześwietną Fámilią *optimé valet*, Infant Don Carlos zaś w tym tygodniu západł był ná zdrowiu, iednakże po sumpcyi medycyny do nálezytey przyszedł rekonwalescencyi. Záwczoráy IMé P. Báron de Wittenborst Komendant Okrętu Hollenderskiego, *Berkenrode* nazwanego tu z Cadix przyjechał, który iák prędko stánąć, tak zaraz *laustissime* od IMéi P. Márkwisa de la Paz był tráktowány, á drugiego dnia od Krolestwa IchMéw Xzát y Xźniczek, przez IMéi P. de la Mer Posła Hollenderskiego do Dworu záprowadzony, *gratiosissime*

me był przyięty. Tenże Bären do Cadix powróciwszy, ztamtąd do Malaga wybieść zechce. Miasto y Fortecá Malaga albo Malacca należy Hollendrom y anáyduie się w Azji w Krolestwie Malacca, które wszystko tego kráiu posu-
dniowego ná poł-wyspie Indyjskicy ztám-
zey strony rzeki Ganges leżącego, w so-
bie zámyká y w ryż, pieprz, gálki y
kwiat muszkátowy nád zámíar obficie,
dyámenny także wielkiey ceny ztamtąd
pochodzą. Przed kilką wickámi to
mieysce od rybaków de Siam, Pegu y
Rengala záłożono, á potom wieś wyśta-
wiono. Ze zaś Sytuácia nád morzem
y rzeką, gdzie fluxus & refluxus maris,
iáko przy innych około Oceanu rzekách
bywáią, bárdzo piękna y do prowadze-
niá hándlu sposobná, więc Portugálczy-
kowie tám Miasto wybudowáwszy, mo-
cniemi Báztrámi ie obwátowali y przez
sto lát pod władzą swojá mieli; aż Hollen-
drzy zrućiwszy w 16. wieku iármio
Hiszpáńskie, po towár, który do tegoż
czáśu od Portugálczyków y Hiszpánów
bieráli, sami do Indyi wyiecháli y pod-
biwłszy sobie pomienioną fortecę, dorád
trzymáią. W tym tygodniu Syn Már-
kwisa de Scoti Poślá Pármińskiego uwiózł
od Dworu młodą Márkwisównę de Scal-
dalegre, Gubernátorkę náymłodszy In-
fantki y z nią się do Arcybiskupá tutej-
szego in spe odebránia Błogosławieństwá
y ślubu reiterowál. Ale że Arcybiskup
iuz był w tym Interessie informowány,
więc przerzeczoną Pánnę do Kláštoru
odeśláł, Márkwisa zaś de Scoti przy
sobie zátzymał y zupełną o tym Kró-
lestwu IchMéiom uczynił relácii. Roz-
kázał zátym Krol IMé, áby Márkwis
in instanti z Pánstw iego poszedł, á Már-
kwisówná, áby się wigcey u Dworu nie-
pokázýwała.

z Francyi

z Wersalu d. 20. Febr. Przeszły czwór-

tek iáko dzień Anniwersarzá urodzenia
Krolá IMéi, w 22. roku będącego, so-
lennier obchodzone, którego, Krolestwo
IchMé. od wszystkich Xiążąt zkolli-
gowanych, Ministrów iák nászych iáko y
cudzoziemskich zwyczajne odebráli kon-
grátulácie y ten dzień przy różnych dy-
wertymentách zákończyli. Záwczoráy
Xiążę IMé. d' Orleans periculose západł
był ná rożę, ktorey iednak z prekáuicy
Medyków zábiegáiąc, záwczasu mukrew
puszczáno, że iuz się teraz inflámmáciá
duzo odmiénia. Przed kilką czásami
różnych Architektów tam in civilibus quám
in bellicis do Kánału de Bourgne wy-
stáno z intymáciá, áby ná przyśláń wio-
sne robotę około niego záczęta, do koń-
cá przyprowadzono. Kuryerowie z
Hagi y Londynu, niemál. codziennie przy-
bywáią, po których przybyciu záraz się
Konferencye od Ministrów nászych á-
gitaia. Wczoráy wysłáno do Sewilli
kuryerá z Gábinetu Banniers dlá uczy-
nieniá Krolowi IMéi relácii, iák dále-
ko Angelczykowie y Hollendrzy z Ce-
sarzem IMéią w kombinácii, respektem
interessu Włoskiego, weszli, który się
teraz śnádnio ufacylitowác może, ile
kiedy Miliciá Cesarská do Xięstw Par-
my y Placencyi pomásierowála y Porty
wszystkie ubezpieczyła. U dworu nászce-
go głoszą o pewnym Máryáżu między Xżę-
ciem de Dombes, stárszym Synem Xciá
IMéi du Main y pewną Xżną Polką,
Kolligátká Krolowy IeyMéi, oczym
przyślátego czásu certius.

z Anglii.

z Londynu d. 21. Febr. Po onegdáy-
szym zezwoleniu w terázniejszy rok
ná Subsidia Krolowi IMéi, wszczęta się
w ostatniey Sessyi niższego Párlamentu
respektem 12. Tyś. ludzi, przez tró-
ktát między ś. p. Krolew Ierzym I. y
zestálym Land-Gráfem de Hessen Cassel
wzól-

w zoldzie Angielskim będuących, nie mą-
ża y przez kilka godzin trwająca kontro-
weriā. Nā eo IMé P. *Horatius Wal-*
pole, który przeszłego roku u Dworu
Frāncuzkiego był Posłem, w obszerney
mowie *repasui*, iāko iest rzecz potrze-
bnā, milicyā *Hessen-Kasselskay* ieszcze w
zoldzie trzymać, iezeli by sobie Pokoy
y Europeyskie potencye *in balance* utrzy-
māć życzili. Toż samo y rożni z De-
putowaných y Pārtызántow Krolwskich
wyrāzili, z dokładem, iāko Krol iego Mē
Frāncuzki, milicyā Duńską y Szwedzkā
dlā tego także nā lasie swoiey utrzyma-
cie. Inni zaś z drugiey strony, iāko to
Ich Mē *Pultney*, y *Schippen* odpowiedzie-
li, iż trzymanie Milicyi *Hessen-Kasselskay*
iedynie dlā bezpieczeństwa Pāństw dżie-
dżicznych Krolā IMēi służy, āby od-
sādziedzkich Potencyj nie były nādwaŹlo-
ne y że bez nich *tranquillitas* w Europie
łatwo zāchowana bydź może. Po diu-
gich tedy *pro. & contra* dysceptacyach
udāli się *ad vota*, gdzie, 249. głosow-
ktore milicyā *Hessen-Kasselskay* tego roku
w zoldzie trzymać życzā, 164. przeci-
wney. strony, sentymentā przewāżyły y
zāraz ordynowāno, āby sumā 241259.
funtow *Szterlingow*, od ākkordowaných
w tym roku Krolowi IMēi pieniędzy
subsydyalnych, nā wypācenie *Hessen-*
Kasselskay milicyi odliczonā byłą. Xże
IMé *de Wallis* tudzież Posłowie y Mi-
nistrowie cudzoziemscy, byli takżē nā tey-
Sedyi przytomni. Krol IMé ieszcze
do pierwszego nie przyszedł z drowiā,
Krolowā zās ley Mość, lubo przed
kilkā dniami zāpadłā byłą, nierzēz iednak
po pufczeniu krwi, zupełnie ozdrowiā-
łā.

z Dānii.

z *Kopenbazi d. 21. Febr.* Temi dnia-
mi wyszedł do Regimentow ordynāns,
āby się medyi Māj wszystkie w zupełney

liczbie nā lustrācy generālney przed
Krolem IMēiā popisiwāły, który zāraz
po Koronācy do Niemieckich krājow
excursurus. IMé P. Generāl *Schulen-*
burg, lubo iuż wszelkie do podroży w
Poselstwie do Pāryżā uczynił *preparato-*
ria, iednakże prędczy nie wyiedzie, āż
się Krol IMé w drogę do *Holszynu* wy-
bierze. IMé P. *Mārkwis de Plejo* Po-
sēl Frāncuzki, po przybyciu zawczorāy
od Pryncypāla iego kuryerā, zāraz się
udāł do Krolā IMēi nā āudycencyā, z
expressyā, iāko Pryncypāl iego Traktaty
z przeszłym Krolem uŹnawione, we
wszystkich punktach y klāuzulach nic-
nārufzenie zāchować zechce, więc Krol
JMé nāleżāce *subsidia* zā cāły kwārtāl
w *Hamburgu* wyliczyć kazał. Kāwaler
Gwārdyi, ktorā Krol IMé z 60. koni
wyŹtawić umyŹlił, przy Kāpitāńskim rān-
gu kādēcy osobie penŹyā 210. Tālerow
ākkordowāl.

z Szwecyi.

z *Sztokholmu d. 7. Febr.* Scym tu-
teyszy z osobiwā wszystkich Deputo-
waných *continuator* hārmonij, dlāczego
niewātpiā, że wszelkie *desideria* Krolā
IMēi iezczęśliwy wezmā skutek. Nā iā-
kich by się dotąd zāszādźali deliberācy-
āch, ieszcze *non constat*, to iednak pewnā,
że trzeci y oŹtātni, to iest Mieyski y
wieyski stān tey sā. pretensyi, āby terā-
znieyszy Regnānt z Nāyāsnieyszymi
Sukcesorāmi swemi, do ābsolutnego (iā-
ko iuż przed tym bywāło) przystāpił
Rzādu y honoru, ztād nāybardżiey, że
się Senātorowie y stān RycerŹki znacz-
nie oto stāraiā āby pomienionym Stānom
stārodāwne odmienione Przywileię, dā
się zātym widzieć, iezeli oŹtātni, w tych
dlā honoru Pānā swego, ānimādwerŹy-
āch co *effectuar*e potāfiā.

z Moskwy.

z *Stolicy d. 9. Febr.* Przybywszy To.

seł od Króla Chińskiego do Pałacu IMći P. Sołtyk w miłośności miłego, tamże przenocował, dokąd Prezydent IMć P. *Sieben* przyjechał y onego do rezydencyi przyprowadził, więc władz jego był taki. Prowadzono naprzód koni wierzchowych siedm. Po nich kołły y 3. trębaczów iechało, Kompania Grenadyerów konno tychże *sequebatur*. Ośmiu Mogołów z strzałami. 9. karet poszostnych, z których pierwszą próżną była, w drugich zaś osobliwie w każdej jeden z ośmiu Chińczyków a w Cárówy IeyMći, przed którą iechało 6. Grenadyerów, sam Poseł z IMćią P. *Sieben* Prezydentem iechał, przy niey szło 8. lokajów Cárskich w kosztowney liberyi y dwóch Chińczyków konno asystowało. Znowu prowadzono 12. koni wierzchowych, kołły y 4. trębaczów za nimi, kompania Grenadyerów konno y 24. sani presentami dla Cárówy IeyMći y Bagażu Poselską iadowanych, akt ten zamykały. Tychże Posłów wszystkich ośmiu, w rezydencyi dla nich naznaczoney przez trzy dni *magnificentissime* traktowano. Między innemi arresztantami *Status*, których z Syberyi rewowować miáno (iako *anteteri* namieniono) znayduie się *Luwowicz Navislein* y *Pawel Tołstoj*, których iako herztów rebellji, *post fata* Piotra I. wszczętey, do Syberyi wysłano y dziedzićtwá ich konwiskowano było. IMć P. *de Thin* Minister Hollenderski, przy naszym dworze będący, bardzo się o to stara, aby *Commercium* tuteczne, zkombinowawizy, one z Angielskim y Hollenderskim iako najlepiej ugruntować, assekurując IMći P. Gráfia d' *Osserman*, iż tu wkrótce Poseł extraordinaryiny od Króla IMći Angielskiego, dla ustanowienia Traktatu *Commerciorum* przybędzie. Ostatni kuryer, od rezydentá naszego przy Porcie Otto-

mańskiey będącego, tę pośpieszną przyniósł nowinę, że terażniejszy Sułtan Turecki po zgładzeniu pierwszego autorá rebellji y przywróceniu zupełnego pokoju, deklarował z Cesarzem IMćią Chrześciańskim y Dworem naszym w nieodmienney zostawać przyjaźni y Traktatów *ab utrinq* zasłużych, nienaruszenie dotrzymać, dla czego iuż dwóch Posłów denominował, y jednego do Wiednia a drugiego do Moskwy, dla reportowania tegoż samego ustniewyślano, iakoż iuż *Felzadar-Sal-Machmet-Effendi* w tym charakterze z Konstantynopolu wyjechał.

z Niemiec.

z Wiednia d. 3. Mar. W przeszłą Niedzielę cały Dwór wziął żałobę z okazji zeszłego Xćia *de Parmy*, a drugiego dnia wieczorem zaczęły się w przytomności Cesarza IMći y całego Dworu *Ceremonie Exequiarum*, które z wielkim kosztem odprawiono. Xże IMć *de Saria*, codziennie się na Konferencyách z Ministrem naszym znaydujący, w tym tygodniu od Dworu swego kilka tysięcy *Pistolet* odebrał, który iako udawiają, wkrótce do *Hagi* a ztamtąd do Anglii má *excurrere*; na tego mieysce zaś Xże IMć *de Bournoville* tu wkrótce przybędzie.

Z Konstantynopolu mamy, że po zniesieniu pryncypalnych autorów przeszłej sedycyi, iuż wszelką tam jest *tranquillitas*, ile kiedy terażniejszy Sułtan w rządach swoich jest bardzo pomiarkowany y uważny. O pokoiu z Persyą wszędzie twierdzą, czekając tylko od nowotnego Bąszy *Ruslech* wiadomości, do Sofiego respektu traktowania o Pokoy do Persyi wysłanego, a lubo po całym Państwie wielką czynią armaturę, to się jednak nie dzieie dla złamania w Europie pokoju, ale dla ubezpieczenia się od wszelkich insultów, *in casu necessitatis*.